

ZAPISNIK
sa 10. sjednice Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore,
održane 7. decembra 2017. godine

Sjednica je počela u 10 sati.

Sjednici je predsjedavala Nada Drobnjak, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali član/ice Odbora: Branka Tanasijević, Aleksandra Vuković, Maja Bakrač, Sanja Pavićević i Nikola Rakočević.

Sjednici su pored članova/ica Odbora prisustvovali: mr Nikola Vukićević, generalni direktor Direktorata za budžet, Tamara Ivković, koordinatorka u Direktoratu za budžet, Aleksandra Marković, samostalna savjetnica u Direktoratu za budžet, Biljana Pejović, načelnica Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, Goran Kušević, direktor Direktorata za socijalno staranje i dječju zaštitu, Ivan Krkeljić, generalni sekretar Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Aida Nuhodžić, samostalna savjetnica za finansije i računovodstvo u instituciji Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Rad sjednice pratio je predstavnik medija.

Za sjednicu je, jednoglasno, utvrđen sljedeći

Dnevni red:

1. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu;
2. Tekuća pitanja

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, Odbor je usvojio zapisnik sa devete sjednice Odbora.

Prva tačka - Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu

Prije prelaska na rad po utvrđenom dnevnom redu, predsjednica Odbora Nada Drobnjak je saopštila da Odbor razmatra Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, sa rodno aspekta, u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava – Program 3: Ostvarivanje rodne ravnopravnosti i Program 4: Unapređenje položaja RAE populacije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja – Program 3: Centri za socijalni rad i Program 5: Socijalna, boračka i invalidska zaštita, Zavod za socijalnu i dječju zaštitu i Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Predsjednica Odbora podsjetila je da Odbor, više godina zaredom, ukazuje da Predlog zakona o budžetu nije rodno izbalansiran i da se ne može pratiti primjena Zakona o rodnoj ravnopravnosti.

Mr Nikola Vukićević, generalni direktor Direktorata za budžet u Ministarstvu finansija, informisao je članove/ice Odbora da je budžet za 2018. godinu, u odnosu na tekući, manji za oko pet mil.€. Međutim, Ministarstvo je u postupku pripreme i planiranja budžeta, sa dužnom pažnjom tretiralo budžetska sredstva potrošačkih jedinica koje su predmet pažnje ovog odbora. Nijednoj od tih potrošačkih jedinica budžetska sredstva u odnosu na prethodnu godinu nijesu smanjena (za tekuće troškove, poslove i programske aktivnosti i projekte koje su planirani), a kod najvećeg broja tih korisnika budžeta došlo je i do značajnog povećanja u odnosu na prethodnu godinu. Nikola Vukićević je, na konstataciju predsjednice Odbora da Predlog zakona nije rodno izbalansiran, predložio da potrošačke jedinice u postupku planiranja sredstava urade i procjenu rodne komponente, kako bi Ministarstvu finansija u pripremi budžeta za narednu godinu iskazalo dužnu pažnju ovom pitanju.

Biljana Pejović, načelnica Odjeljenja za pitanja rodne ravnopravnosti u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, informisala je Odbor da su Ministarstvu za ljudska i manjinska prava predviđena budžetska sredstva za 2018. godinu u iznosu od 2,36 mil. € što je u odnosu na 2017. godinu više za oko 30%. Za Program 3: Ostvarivanje rodne ravnopravnosti sredstva su planirana u iznosu 58.267,00 € što je u odnosu na 2017. godinu 26.663,75 € više sredstava i namijenjena su za realizaciju Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti. Za realizaciju aktivnosti PAPRR-a koristiće se i sredstva iz projekta koji se finansira kroz IPA projekat. Rashodi za usluge planirani su u iznosu od 0,20 mil. € (2017. godina – 0,03 mil. €). Najveći dio sredstava u okviru ove grupe izdataka planiran je na izdatku Konsultantske usluge, projekti i studije i na Ostalim uslugama u iznosu od 0,04 mil. € (2017. godina – 0,01 mil. €). Biljana Pejović je mišljenja da će sredstva opredijeljena budžetom i sredstva iz IPA projekta biti dovoljna za realizaciju brojnih aktivnosti tokom 2018. godine. Kada su u pitanju aktivnosti za Program 4: Unapređenje položaja RAE populacije, budžetom su planirana sredstva u iznosu 199.861,00 €, što je 42.887,08 € više sredstava u odnosu na tekuću godinu. Rashodi za usluge planirani su u iznosu od 0,20 mil. € (2017. godina - 0,14 mil. €). Najveći dio sredstava u okviru ove grupe izdataka planiran je na izdatku Konsultantske usluge, projekti i studije u iznosu od 0,18 mil. € (2017. godina - 0,12 mil. €) u najvećem dijelu za implementaciju Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana 2016-2020.

Ivan Krkeljić, generalni sekretar Zaštitnika ljudskih prava i sloboda, informisao je Odbor o visini sredstava opredijeljenih instituciji Zaštitnika. Budžet za ovu potrošačku jedinicu iznosi 687.175,68 €, što je u odnosu na 2017.godinu više za 32.057,81 €. Kako je saopštio, opredijeljena sredstva će omogućiti Zaštitniku da u narednom periodu ispuni preporuke EU, između ostalog, preporuku o unapređenju komunikacija sa građanima i njihovu informisanost o nadležnostima institucije Zaštitnika, kao i preporuku u vezi redovne konsultacije sa organizacijama civilnog društva. Za narednu godinu planirano je donošenje plana aktivnosti za održavanje dana Zaštitnika u pojedinim opštinama, sastanci sa predstavnicima civilnog sektora. Jedna od preporuka se odnosi na unapređenje kapaciteta, kao i promotivne aktivnosti u svim oblastima zaštite uključujući i rodnu ravnopravnost. Takođe, informisao je člana/ice Odbora da u instituciji Zaštitnika od ukupnog broja zaposlenih 64% čine žene.

Goran Kušević, direktor Direktorata za socijalno staranje i dječju zaštitu, informisao je Odbor, da su Ministarstvu rada i socijalnog staranja predviđena budžetska sredstva za 2018. godinu u iznosu od 95.786.605,78 €. Na Programu 5: Socijalna, boračka i invalidska zaštita planiran je iznos od 79,45 mil. € za prava iz oblasti socijalne zaštite: prava na dodatak za djecu, boračko-invalidska zaštita, materijalno obezbjeđenje porodice, porodijska odsustva, pravo na dodatak za njegu i pomoć, ishrana djece u predškolskim ustanovama, izdržavanje šticećenika u domovima i ostala prava iz oblasti socijalne zaštite. Tokom diskusije, između ostalog, saopštio je da Ministarstvo planira da u narednom periodu, u okviru budžetskih sredstava, otvori skloništa i krizne centre, u skladu sa anlizom potreba uspostavljanja najhitnijih servisa za žrtve nasilja, a što nas obavezuje Istanbulska konvencija. Takođe, naglasio je da Ministarstvo, u okviru sektorskih analiza, planira sredstva za dodjelu grantova nevladinim organizacijama kako za rodnu ravnopravnost tako i za sve ostale usluge iz domena socijalne i dječje zaštite.

U raspravi su kroz pitanja i komentare učestvovali/e: predsjednica Odbora Nada Drobnjak, članica Odbora Branka Tanasijević i načelnica Odjeljenja za pitanja rodne ravnopravnosti u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava Biljana Pejović.

Nakon rasprave, Odbor je, jednoglasno, podržao Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu, i predložio Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, kao matičnom odboru, da predloži Skupštini Crne Gore da usvoji Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2018. godinu.

U mišljenju je istaknuto da je Odbor konstatovao da u Predlogu zakona nijesu jasno vidljive budžetske linije iz kojih se finansiraju aktivnosti iz Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti (PAPRR) 2017-2021 i Akcionog plana za primjenu Rezolucije 1325 SB UN, i da to otežava način njegovog razmatranja sa aspekta nadležnosti Odbora za rodnu ravnopravnost. Takođe, Odbor je konstatovao da je

neophodno da Vlada Crne Gore učini napor kako bi se kroz zakon o završnom računu budžeta za 2017. godinu mogla pratiti primjena Zakona o rodnoj ravnopravnosti, prije svega čl.3 i 14, ali i da se budžet za 2019. godinu planira na način da se prepoznaju rashodi za aktivnosti iz oblasti rodne ravnopravnosti.

Druga tačka – Tekuća pitanja

U okviru ove tačke dnevnog reda predsjednica Nada Drobnjak informisala je Odbor da je:

-13. novembra održala sastanak sa učesnicama Projekta »Jačanje aktivizma mladih u prevenciji rodno zasnovanog nasilja«, koji realizuje SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja. Cilj ovog projekta je da stvori mrežu mladih aktivista/kinja spremnih za volontersko uključivanje u inicijative civilnog sektora u oblasti prevencije nasilja, te da na taj način osnaže mlade da djeluju u borbi protiv nasilja na svim nivoima, stvarajući mehanizme koji mogu garantovati izgradnju pozitivne prakse. Tokom sastanka informisane su o aktivnostima Odbora, koji je kao značajan institucionalni mehanizam za zaštitu prava žena, dao snažan doprinos u promovisanju Konvencije SE o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (Istanbulska konvencija), kroz organizovanje tematskih sjednica i učešćem u globalnim kampanjama.

- 28-30. novembra učestvovala na Godišnjem samitu organizacije „Žene političke liderke“ (WPL), u Reykjaviku, Island. Samit koji WPL organizuje u saradnji sa Savjetom Žena svjetskih liderki (CWWL) te Parlamentom i Vladom Islanda, okupio je predsjednice i premijerke država, ministarke, parlamentarke i gradonačelnice iz cijelog svijeta. Forum je održan pod motom »Mi to možemo« i bio je prilika da svjetske liderke razmijene mišljenja o globalnim izazovima, razmijene najbolje prakse u vezi s ostvarivanjem rodne ravnopravnosti, kao i da učestvuju u političkom dijalogu koji odražava uticaj i budućnost žena liderki u cijelom svijetu. U toku trodnevnog rada konferencije, učestvovala je na sljedeći sesijama: „Stop seksizmu-#metoo“; „Žene u mirovnim snagama“; „Svjetski poredak koji se mijenja? Preispitivanje politika mira, bezbjednosti i odbrane“; „Put naprijed: Živjeti digitalno?“; „Mjesto žene je u politici“; „Praviti trgovinu, a ne rat“; „Od djevojčice do lidera-vodi kao djevojčica“; „Težnja ka rodnoj ravnopravnosti, tegoban posao“; „Kako pretvoriti ciljeve održivog razvoja u stvarnost“. Na otvaranju Konferencije, govorili su: predsjednik Islanda, predsjednik Parlamenta Islanda, predsjednica WPL-a, predsjednik Vlade Islanda, kao i ministar vanjskih poslova Islanda. Specijalna gošća Konferencije bila je i prva demokratski izabrana predsjednica Islanda Vigdis Finnbogadottir (1980-1996).

Sjednica je završena u 11 sati i 15 minuta.

SEKRETARKA ODBORA
Snežana Grupković,s.r.

PREDSJEDNICA ODBORA
Nada Drobnjak,s.r.

